

Лабораторна робота № 11 з дисципліни „Інформатика та комп’ютерна техніка” для студентів I курсу спеціальності „Туризм”

Тема: Word, Дії з фрагментами тексту.

Мета –

Уміти виконувати дії з фрагментами тексту, користуватися буфером обміну, панелями інструментів: стандартною та для рисування,

План

1. Форматування тексту згідно зі зразком.
2. Дії з фрагментами тексту.
3. Автотекст.
4. Рисування геометричних фігур.

Теоретичні відомості

Елементами тексту є символ, слово, речення, абзац, які називатимемо фрагментом тексту. Над фрагментом тексту визначені такі основні дії: копіювання в буфер обміну, забирання в буфер обміну, вилучення з тексту, вирівнювання, перетворення символів: збільшення, зменшення, задання стилю написання (товстий, курсив, підкреслений та їхні комбінації) тощо.

Буфер обміну, як вам відомо, призначений для зберігання фрагмента тексту з метою його копіювання чи переміщення як у межах документа, так і в інші документи.

Виокремлений (вибраний) фрагмент тексту копіюють у буфер обміну одним із трьох способів:

- командою Копіювати з меню Редагувати;
- натисканням на кнопку Копіювати стандартної панелі
- комбінацією клавіш Ctrl+C.

Вміст буфера обміну можна вставити в текст у місце, *де є курсор*, одним із трьох способів:

- командою Вставити з меню Редагувати;
- натисканням на кнопку Вставити стандартної панелі В;
- комбінацією клавіш Ctrl+V.

Виокремлений фрагмент можна забрати з тексту в буфер обміну також одним із трьох способів:

- командою Забрати з меню Редагувати;
- натисканням на кнопку Забрати QQ;
- комбінацією клавіш Ctrl+X.

Виокремлений фрагмент вилучають з тексту, не заносючи в буфер обміну, натисканням на клавішу Del.

Для введення фрагментів, які часто повторюються, використовують *автотексти* — тексти-взірці, які спочатку заносять у бібліотеку автотекстів. Щоб вставити автотекст, достатньо набрати на клавіатурі його перші чотири символи і натиснути на клавішу вводу.

Рисунок у текстовому документі можна побудувати, увімкнувши панель інструментів Рисування, за допомогою кнопок з зображенням лінії, прямокутника, еліпса тощо. Курсор миші (а він набуде вигляду хрестика) треба розмістити в потрібному місці документа, клацнути і перемістити, щоб створити фігуру заданого розміру.

Еліпс розтягують до утворення кола, перетягуючи маленькі прямокутники-маркери, що є навколо нього, а прямокутник — до квадрата.

Фігури можна переміщати, фарбувати, розтягувати, стискати, змінювати товщину ліній, накладати одну на одну, розміщувати в них текст різного кольору, створювати об'ємні ефекти чи ефекти затінювання, повертати. Ці дії виконують за допомогою кнопок панелі рисування, які мають такі назви: Дії, Вибір об'єктів, Обертання, Автофігури, Лінії, Стрілки, Прямокутник, Еліпс, Напис (Кадр), WordArt, Колір замальовування, Колір лінії, Колір шрифту, Тип лінії, Тип штрихів, Вигляд стрілок, Тінь, Об'єм.

Можна скористатися з меню готових фігур (Автофігури), зокрема, для побудови блок-схем. Щоб ліквідувати невдалу фігуру, її треба вибрати і натиснути на клавішу Del. Нарисовані фігури є об'єктами — вони мають свої контекстні меню, що полегшує роботу з ними.

Зауваження. Щоб виконати будь-які дії над елементами тексту чи

об'єктами, їх спочатку треба виокремити, а для цього — клацнути в його межах лівою клавшею миші.

Стартова ситуація

У файлі Заготовка, doc є підготовлений викладачем неформатований текст. Як заготовку можна використати документ Прізвище. Док. з роботи № 9.

Хід роботи

1. Запустіть текстовий редактор.
2. Відкрийте неформатований текстовий документ Заготовка.doc і змініть його назву на Прізвище Док4.
3. Текст сформатуйте згідно з розданим зразком (або як вам подобається).
4. Збережіть текст у своїй папці і виконайте пункти 5-15.
5. Перший абзац перемістіть у кінець тексту, використовуючи буфер обміну.
6. Другий абзац повторіть двічі.
7. Заголовок відцентруйте, зробіть товстим курсивом і задайте розмір символів 16 пунктів.
8. Перевірте правопис у тексті. Виправте помилки.
Виконайте команду Сервіс => Правопис з меню чи натисніть на кнопку Правопис (ABC) чи на F7 і працюйте з отриманими діалоговими вікнами.
9. Замініть усі букви "а" в тексті на своє ім'я.
Розмістіть курсор на початку тексту. Виконайте команду Замінити з меню Редагувати. У текстовому полі Знайти введіть символ "а", у полі Замінити на — своє ім'я, натисніть кнопку на Замінити все, закрийте вікно. Скільки було виконано замін?
10. Відшукайте другу за порядком букву "с" у тексті і замініть її на своє прізвище.
Розмістіть курсор на початку тексту. Виконайте команду Замінити i=> Заповніть два текстові поля ^ Натисніть на кнопку Знайти дальше двічі i=i> Натисніть на кнопку Замінити ^ Закрийте вікно.

11. Створіть автотекст : своє прізвище ім'я та по батькові і вставте його п'ять разів у кінці тексту (як різні абзаци).

Щоб створити автотекст, треба виконати такі дії з меню: Вставити '=> Автотекст °? Автотекст '=> Введіть фрагмент у текстове віконце '=> Додати '=> Закрити.

Щоб вставити автотекст, треба набрати його перші чотири символи і натиснути на клавішу вводу або виконати команди з меню: Вставити '=> Автотекст і=> Звичайний => Клацнути на потрібному тексті у списку.

12. Відмініть останню дію — останнє вставляння і збережіть текст.

Виконайте команду Відмінити з меню Редагувати.

13. Вставте на початку тексту файл, що містить титульну сторінку лабораторної роботи.

Вікрійте файл Прізвище Док2 з титульною сторінкою, виокремте весь текст, скопіюйте його в буфер обміну. Перейдіть у поточний документ Прізвище Док4 (пункт меню Вікно), розмістіть курсор на початку, вставте вміст буфера в документ. Розташуйте текст якнайкраще.

14. Вставте номери сторінок у верхньому правому кутку, першу сторінку не нумеруйте.

Виконайте команду Номери сторінок з меню Вставити і виберіть у діалоговому вікні потрібне розміщення з запропонованих списків. Які є способи розміщення номерів сторінок?

15. Перегляньте, чи правильно заповнені обидві сторінки: одна— титульна, друга — з текстом.

Для перегляду натисніть на кнопку Попередній Перегляд, а опісля закрийте вікно перегляду, натиснувши на кнопку Закрити. Розташуйте правильно текст.

16. Збережіть текст.

17. Нарисуйте в кінці тексту прямокутник, а під ним розташуйте два кола. Від прямокутника до кіл проведіть лінії-стрілки.

18. Виберіть по черзі фігури і замалюйте їх різними кольорами.

19. У прямокутник введіть назву групи чи класу, а в кола — своє прізвище та прізвище друга.

Для введення тексту активізуйте контекстні меню фігур і виконайте команду Ввести текст.

20. Поекспериментуйте з об'ємними ефектами для прямокутника та тінями для кіл. Зробіть зображення ефектним.

Виберіть (виокремте) прямокутник, клацніть на кнопці з зображенням куба і вибирайте ефект з отриманого меню. Виберіть коло, клацніть на кнопці з тінню від прямокутника і виберіть ефект.

21. Вставте автофігуру "Усміхнене обличчя".

Натисніть на кнопку Автофігури. Виберіть пункт Основні фігури і клацніть на потрібній. Клацніть у документі. Поекспериментуйте з фігурою: замалюйте її зеленим кольором і поверніть — натисніть на кнопку поворотів і повертайте фігуру, захопивши зелений кружечок курсором миші.

22. Вставте у документ декілька будь-яких блоків блок-схеми або складіть невелику блок-схему деякого алгоритму.

Натисніть на кнопку Автофігури і виберіть блоки з меню пункту БЛОК схеми. Перерисуйте рисунок у звіт.

23. Збережіть текст.

Під якою назвою і де збережено текст?

24. Продемонструйте текст і рисунки викладачеві.

25. Закінчіть роботу. Здайте звіти.

Контрольні запитання

1. Як створити текстовий документ?
2. Як виокремити абзац?
3. Як виокремити речення?
4. Як перемістити речення?
5. Яке призначення буфера обміну?
6. Як скопіювати речення в буфер обміну?
7. Як вставити фрагмент у задане місце тексту?

8. Як вилучити увесь текст?
9. Як відмінити неправильну дію?
10. Як виокремити увесь документ?
11. Як перемістити абзац?
12. Як скопіювати абзац у буфер обміну?
13. Як вилучити речення з тексту?
14. Як побудувати геометричну фігуру?
15. Як виокремити рядок тексту?
16. Як скопіювати фрагмент тексту?
17. Як вилучити абзац з тексту?
18. Що таке автотекст?
19. Як виокремити слово?
20. Як перемістити фрагмент тексту?
21. Як створити автотекст?
22. Як перемістити і змінити розміри фігури?
23. Що означає кнопка, на якій нарисовано ножиці?
24. Як вставити номери сторінок?
25. Як вставити автотекст?
26. Як вилучити рисунок з текстового документа?
27. Як переглянути розташування тексту на сторінках?
28. Які дії можна виконувати над фігурою?
29. Як нарисувати прямокутник і коло?
30. Як один текстовий документ вставити в інший?
31. Як зберегти у файлі не весь, а частину документа?
32. Як нарисувати лінію зі стрілкою?
33. Як увімкнути і вимкнути панель рисунка?
34. Як п'ять разів підряд повторити в документі деякий текст?
35. Яка різниця між копіюванням, переміщенням і вилученням фрагмента тексту?